

5. razred

18. 5. 2020

SLJ, MAT, TJA , DRU, ŠPO

SLOVENŠČINA

Zadnjo uro slovenščine ste ob branju berila **Kako so kaznovali goljufive peke in druge nepridiprave** spoznali, kaj se je zgodilo s peki, ki so v Ljubljani pekli kruh in pri tem goljufali.

Mestna kruharna je bila v srednjem veku pod Trančo. V tistem času se cena kruha ni spreminjala – kolikor se je podražilo žito, toliko manj je tehtal hlebec. Težo so vsak teden na semanji dan preverjali tržni nadzorniki. Vsak pek je svoje hlebce moral označiti s svojim znamenjem. Če so nepoštenega peka, ki je pekel prelahke hlebce, odkrili, je najprej sledila denarna kazen, v drugo pa je potekalo kaznovanje tako, da je moral pek na tržni dan nekaj ur presedeti na sramotilni klopi pred kruharno. Če ga to ni izučilo, je bila pripravljena ob mostu posebna košara, ki so jo imenovali potapljalca, v kateri so mestni biriči peka potapljali v Ljubljanico.

Posnetek s predstave Goljufivi peki na obrežju Ljubljanice si lahko pogledate na povezavi

<https://www.youtube.com/watch?v=a5DBa6Y4uxI>

Tudi o tem je **Niko Grafenauer** napisal pesem.

Prebrali boste pesem **Peki** v berilu str. 81.
Pesem vsaj trikrat preberite.

Odgovorite na vprašanja.

1. Iz koliko kitic je pesem?
2. Izpiši rime iz prve in zadnje kitice pesmi.
3. V prvi kitici je pesnik zapisal, da kazni pekovi niso izučile. Izpiši verz, ki to pripovedujeta.
4. Kakšen kruh so morali peči peki? Zapiši tako, kot je to zapisal pesnik.
5. PO MERI ZA VSAKA USTA pomeni:
 - a) kruh je moral biti ravno prav velik za vsaka usta.
 - b) kruh je moral biti vsem všeč.
6. Pesnik v predzadnji kitici govori o moki, ki iz nje ni kruha. Besedna zveza IZ TE MOKE NE BO KRUHA pomeni:
 - a) da se iz te moke ne da speči kruha.
 - b) da se nekaj ne bo zgodilo.
7. Izpiši verz, s katerim je pesnik zapisal, da to besedno zvezo še danes poznamo in jo uporabljamo.
8. Oblikuj pesem ali zgodbo (novico) o pekih iz stare Ljubljane. Uporabi še namig. Ko so nekega goljufivega peka spustili v Ljubljanico, je srečal povodnega moža ...

MATEMATIKA

Obseg pravokotnika

Spoznali ste pojem **obseg** in **obseg likov**.

Danes boste računali **obseg pravokotnika**.

Oglejte si nalogo z razlago v učbeniku Mat, str. 96 in razlago na video posnetku.

<https://www.youtube.com/watch?v=TqTwqemjUPA>

V zvezek napišite naslov **OBSEG PRAVOKOTNIKA** in naredite vse tri primere za računanje obsega prta.

Na enak način rešite naslednjo nalogo. (Pri računanju so uporabljene formule, o katerih se boste bolj podrobno učili v 6. razredu.)

Koliko meri obseg pravokotnika s stranicama 4cm in 2cm?

1. IZPIS PODATKOV:

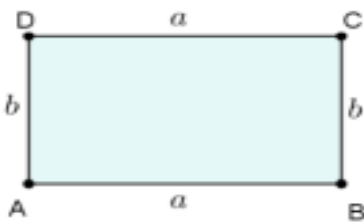
$$a = 4\text{cm}$$

$$b = 2\text{cm}$$

$$o = ? \text{ (mala črka } o \text{ je označba za obseg)}$$

2. Skica (narišeš skico s prosto roko, označiš oglišča in stranice, nato z rdečo barvico prevlečeš vse stranice (s tem zaznamuješ, kaj moraš izračunati))

Skica (nariši s prosto roko)

3. Izračunaj obseg (možni so trije načini)

1. PRIMER

$$o = a + b + a + b$$

$$o = 4\text{cm} + 2\text{cm} + 4\text{cm} + 2\text{cm}$$

$$o = 12\text{cm}$$

ali

2. PRIMER

$$o = 2 \cdot a + 2 \cdot b$$

$$o = 2 \cdot 4\text{cm} + 2 \cdot 2\text{cm}$$

$$o = 8\text{cm} + 4\text{cm}$$

$$o = 12\text{cm}$$

ali

3. PRIMER

$$o = 2 \cdot (a + b)$$

$$o = 2 \cdot (4\text{cm} + 2\text{cm})$$

$$o = 2 \cdot 6\text{cm}$$

$$o = 12\text{cm}$$

4. Napišeš odgovor.

Obseg pravokotnika je 12 cm.

Rešite nalogo 1. v učbeniku str. 96.

ANGLEŠČINA

8.teden 1.ura

Dragi petošolci !

Danes bomo prešli na naslednjo lekcijo, kjer boste spoznali besedišče povezano z mestom, navodila za ocenjevanje pa boste dobili v petek, 22.5.!!!

Prepišite v zvezek. Kar je napisano z **modro** barvo, **NE** prepisujete.

Prošnja: med besedami spuščaj **prazne vrstice**. Hvala.

MY TOWN (Moje mesto)

Večkrat sem omenila, da se britanska in ameriška angleščina nekoliko razlikujeta. V slovarju lahko to označimo s kraticama:

BE = British English (britanska angleščina)

AE = American English (ameriška angleščina)

a village /vilidž/ - vas

a town /tawn/ - mesto

a city /siti/ - velemesto

a bakery

a bank

a bookstore (AE) a bookshop (BE)

a bus stop

a cake shop (AE) a sweet shop (BE)

a coffee shop

a dentist

a doctor's office
a drugstore (AE) a pharmacy (BE) – lekarna z drogerijo
a flower shop
a gas station (AE) a petrol station (BE)
a hospital
a library
a movie theatre (AE) a cinema (BE)
a park
a pool
a post office
a restaurant
a school
a supermarket
a toy store (AE), a toy shop (BE)
a train station
a zoo
a map

Sedaj pa vtipkaj v spletni brskalnik geslo:

[yt_what's in your town ? town vocabulary elf learning](http://yt_what's_in_your_town_?_town_vocabulary_elf_learning)

Oglej si filmček, ki vsebuje zgornje besede za zgradbe v mestu. Na podlagi ilustracij boš besedam dodal *prevod v slovenščino*.

Filmček boš pogledal še enkrat in čimvečkrat *ponovil izgovorjavo* besed.

Izdelek mi pošljite s pomočjo fotografije do četrтка, 21.5.

DRUŽBA

Potovanje v novi vek in sodobnost

Učbenik DRU, str. 84 do 86.

Napišite v zvezek naslov in prepišite.

Novi vek je zgodovinsko časovno obdobje, ki se začne leta 1492, ko Krištof Kolumb odkrije Ameriko, ter se konča s koncem prve svetovne vojne leta 1918.

Oglejte si časovni trak v učbeniku str. 84 in 85.

K vsaki sličici na časovnem traku najdete razlago na povezavi.

<https://prezi.com/fl4ivvgwvj19/potovanje-v-novi-vek-in-sodobnost/>

Oglejte si fotografije v učbeniku in snov počasi preberite.
Izpišite pomembne tehnološke dosežke.

ŠPORT

Igre z žogo

Oglejte si različne spretnosti z žogo in jih izvajajte.

<https://www.youtube.com/watch?v=JPUQgrFVm4c>